

BIJLAGE 4

ONDERZOEK DOEN

Het is belangrijk dat je zowel je kerk als je wijk goed kent zodat je goed kunt aansluiten bij de noden, de interesses, de passie en/of visie. In deze bijlage geven we eerst een opzet van hoe je onderzoek zou kunnen doen in je kerk en daarna in je wijk.

Onderzoek in de kerk

De kerk en vernieuwing/verandering

Als je iets nieuws wilt gaan doen, dan zijn er vaak verschillende reacties die naar boven komen. Van héél positief tot héél negatief en alles daar tussenin. Het is belangrijk dat je inschat hoe degene waarmee je communiceert tegenover verandering in de kerk staat en hoeveel tijd je daaraan wilt besteden.

In je communicatie kun je rekening houden met iemands houding ten opzichte van verandering. Voor mij (Bram) was het bijvoorbeeld een eye-opener toen ik in een gesprek met mensen die tegen een bepaalde vernieuwing waren, erachter kwam dat ze in het verleden een kerk verlaten hadden waarbij vernieuwing gepaard ging met geestelijk verval. In mijn communicatie kon ik hier rekening mee houden.

Met mensen die vrijwel altijd negatief zijn tegenover iets nieuws in de kerk is het goed om een goede verstandhouding te hebben, maar waak ervoor dat je niet te veel energie erin gaat steken om hun te overtuigen.

Het is vooral belangrijk dat de mensen die positief staan tegenover het idee van de Sportcommunity gaan praten met de mensen die wat afwachtender zijn.

Leiders

Het is belangrijk dat de leiders in de kerk de visie van de Sportcommunity ondersteunen (Zie 'vision day' in bijlage 7 om tot visie te komen). In het stappenplan van Bijlage 7, ga je na het schrijven van je plan naar de leiders van de kerk toe. Maar ook voor die tijd kun je al met leiders spreken over je visie voor een Sportcommunity. Zo kun je gebruik maken van hun wijsheid en inzichten en ontstaat er wellicht vooraf al meer draagvlak bij leiders. Er zijn verschillende 'soorten' leiders in de kerk. Per 'soort' is het goed om te bepalen met wie je wanneer over je visie wilt spreken.

Jongeren

In je kerk of omgeving zijn wellicht jongeren die potentiële leiders zijn. Het is goed om hen zo snel mogelijk te betrekken bij het opschrijven van je visie of starten van een Sportcommunity. Als je een aantal jonge leiders aan je hebt verbonden, dan kunnen zij ook andere jongeren enthousiast maken.

Door ze mee te nemen om een kijkje te nemen bij een andere Sportcommunity of op een Outreach van Next Move kunnen ze enthousiast worden.

Invloedrijke leiders

Dit kunnen mensen met een formele functie in de kerk zoals een dominee of oudste, maar ook mensen die meer informele leiders zijn, zoals de gepensioneerde zendeling of oud jeugdleider. Dit zijn mensen naar wie geluisterd wordt op een gemeentevergadering. Hun wijsheid en ervaring kan voor jou van groot belang zijn voor de ontwikkeling van en draagvlak voor een Sportcommunity. Zij kunnen ook gemeenteleden die wat afwachtend zijn geruststellen of overtuigen.

Soms moet je vragen of je een korte tijd bij een vergadering aanwezig mag zijn om je idee te bespreken, soms is juist één op één beter. Dit verschilt per persoon. Dit contact is ongaand, je blijft elkaar op de hoogte houden en vragen om wijsheid.

Uitvoerende leiders

Dit zijn leiders die ook een functie bekleden in de kerk. Met name jeugdleiders en kinderwerkers zijn belangrijk. Hun verlangen is geestelijke groei van hun jongeren of kinderen. Als jij weet dat jongeren geestelijk groeien als ze in een Sportcommunity team zitten, dan is het goed om jeugdleiders hiervan op de hoogte te brengen, zodat zij hun jongeren wellicht wijzen op de Sportcommunity. Als je wilt dat kinderen uit de wijk naar het kinderwerk van de kerk komen, dan is het belangrijk dat de kinderwerkers daarop voorbereid zijn. Maar ook andere leiders in functie kunnen belangrijk zijn. Huiskringleiders kunnen bijvoorbeeld vrijwilligers werven voor koken of als 'huiskring' dat gaan doen. Je kunt vragen of je tijdens een overleg dat ze gepland hebben je wat tijd mag krijgen om uitleg te geven over de Sportcommunity, maar ook hier zijn één op één gesprekken vaak nuttig.

De hele gemeente

Uiteindelijk wil je graag dat zoveel mogelijk mensen uit de kerk positief staan tegenover de Sportcommunity en hun praktische en/of geestelijke bijdrage leveren. Het is daarom belangrijk dat je de hele gemeente na je gesprekken met leiders op de hoogte brengt en houdt. Deel daarbij de korte termijn successen. Als je hulp nodig hebt uit de gemeente, vraag dat, indien mogelijk op projectbasis voor de korte termijn. Als je iemand nodig hebt voor de wat langere termijn, geef dan een duidelijke omschrijving van de taken en afgebakende tijdsduur.

Je kunt communiceren via de nieuwsbrief van de kerk, het kerkblaadje, een gebedsmail, website, social media. Wellicht kun je een 'Sportzondag' organiseren samen met Next Move waar je getuigenissen deelt van wat God doet in de Sportcommunity. Uiteraard zijn de persoonlijke gesprekken die je bijvoorbeeld na de dienst hebt ook heel krachtig.

Activiteiten in de kerk

Missionaire activiteiten

Het kan zijn dat er missionaire activiteiten zijn in de kerk die naadloos of met kleine aanpassingen geschikt zijn om bij de Sportcommunity aan te sluiten. Denk aan een Youth Alpha cursus. Ga dan in gesprek met de leiders hoe je kunt samenwerken. Het is aan te raden dat er Sportcommunity teamleden betrokken zijn bij deze missionaire activiteit zodat de jongeren uit de wijk met bekenden op hun geestelijke reis blijven.

Als er geen geschikte missionaire activiteiten zijn, kan het zijn dat je dit dus zelf moet gaan organiseren voor jongeren die meer willen weten van het geloof[1]. Ook dan kun je wellicht anderen uit de gemeente erbij betrekken.

Overige activiteiten

Ook kun je de 'gewone' kerkelijke activiteiten onder de loep nemen om te bepalen of ze (met enige aanpassingen) geschikt zouden zijn voor kinderen of jongeren uit de wijk. Dan is het erg belangrijk om de leiders van deze activiteiten te praten (zie 'Uitvoerende leiders' hierboven).

Ook kun je kijken of jaarlijkse of eenmalige activiteiten geschikt zijn voor mensen uit de wijk, zoals een barbecue of speurtocht of kinderfeestweek.

Weerstand

Verandering of iets nieuws zoals een Sportcommunity kan soms voor wat weerstand zorgen in de kerk. Het is goed om je hiervan bewust te zijn en je erop voor te bereiden. Soms kun je weerstand wegnemen, maar niet altijd. Wel kan de verstandhouding goed komen en blijven door een open en eerlijk gesprek. In de zorg is goed nagedacht over omgaan met weerstand, hun tips werken ook goed in andere situaties zo hebben we ontdekt[2]. Uiteraard is dit ook een zaak van gebed en blijvende communicatie.

[1] Zie Hfst 5 'onverwachte activiteiten' voor voorbeelden.

[2] <https://www.zorgvoorbeter.nl/communiceren-in-de-zorg/lastige-gesprekken/weerstand> (bezoekt op 22-7-2021)

Onderzoek gemeenteleden

Een kerk is geen gebouw, maar een groep mensen die Jezus volgt. Daarom is het goed om je onderzoek te beginnen bij de mensen van de kerk. Welke voor de Sportcommunity relevante mensen zijn er en hoe ga ik ze benaderen?

WIE	WAAROM? BESCHRIJVING/ HOE TE BENADEREN?
Jongeren	
Jonge leiders	
Invloedrijke leiders	
Jeugdleiders	
Kinderwerkers	
Overige leiders	

Onderzoek kerkelijke activiteiten

ACTIVITEITEN	WAAROM? BESCHRIJVING/ EVT. AANPASSINGEN AAN ACTIVITEIT
<i>Youth Alpha</i>	Hier zouden we jongeren mee naar toe kunnen nemen die meer van Jezus willen weten. We zullen wat aanpassingen moeten maken in het termen die we gebruiken, die zijn soms wat te christelijk en dat is niet duidelijk voor jongeren uit de wijk.

Gesprek met leider uit de kerk

Op basis van bovenstaande lijsten kun je gaan bepalen met wie je wanneer in gesprek wilt. Per gesprek kun je gebruik maken van onderstaande invullijst.

WIE	
Waarom?	
Wanneer?	
Hoe staat hij/zij t.o.v. vernieuwing in de kerk?	
Wat wil ik delen en vragen?	
Wat neem ik mee uit het gesprek?	
Gemaakte afspraken	
Planning/opvolging	

Communicatie in de kerk

Een van de uitkomsten van het onderzoek is hoe je je met welke groep of persoon wat wilt communiceren. De volgende lijst is daarbij behulpzaam.

WIE	HOE	WAT	WANNEER/ FREQUENTIE
Jongeren			
Voorganger			
Oudsten-/ kerkenraad			
Jeugdleiders			
Leider(s)			
Leider(s)			
Leider(s)			
Leider(s)			
Gemeente			

Onderzoek in de wijk

Naast het goed kennen van je kerk, is het ook belangrijk om de wijk en de mensen uit de wijk waar je de Sportcommunity wilt starten te kennen! Nu zul je best veel weten als je eens met een groepje gaat zitten, maar lang niet alles. Onderstaande tips en invullijsten kunnen je helpen om een goed beeld te krijgen.

Wat weten wij zelf over de wijk?

HOE	WAT
Wat weten wij zelf?	
Welke relevante organisaties e.d. zijn er in de wijk?	
Interview gemeente-leden die in de wijk wonen	
Fietsen/ lopen door de wijk*	
Overige	

* Welke type woningen? Hoe worden de tuinen/ huizen onderhouden? Welke type auto's? Welke winkels zie je wel/ niet? Welke posters/ flyers hangen er? Welke sociale voorzieningen tref je aan? Wat lijkt mensen samen te brengen?

Wat zegt de wijk zelf?

Je kunt veel informatie vinden over de wijk, maar het is ook belangrijk om met de 'wijk' zelf in gesprek te zijn. Dat wil zeggen de mensen die er wonen én de initiatieven en organisaties die daar actief zijn. Op deze manier kun je duidelijk maken dat je iets goeds wilt doen in de wijk, maar er ook achter komen hoe en bij wie dat kan.

Wat wordt er over de wijk geschreven?

HOE	WAT
Google Maps	Welke relevante activiteiten/ organisaties zijn er in onze wijk? Wat voor speel-/ sportgelegenheden zijn er?
Wetenschappelijk e.a. websites over de wijk (CBS, SCP, NOC*NSF, etc.)	Opbouw mensen/ inkomsten/ problematieken/ sportbeoefening/ etc.
Websites/ Facebookpagina door wijkbewoners zelf	Welke klachten/ behoeften/ interesses komen er naar voren?

Wat zeggen de wijkbewoners zelf?

Een hele spannende, maar ook hele leuke stap is om met enquêtes de wijk in te gaan en mensen zelf te vragen wat ze van hun wijk vinden en wat ze belangrijk vinden in en voor hun wijk. De Sportcommunity's die dit gedaan hebben zijn hier heel positief over. Naast dat het relevante informatie gaf, was het ook een goede 'oefening' om met mensen in gesprek te raken.

De vragen op de volgende pagina kunnen behulpzaam zijn in het samenstellen van jullie eigen enquête. Bepaald vooraf hoe lang je in gesprek wilt zijn met mensen op straat. Als je een paar goede vragen hebt, dan kan de enquête ook kort zijn wat prettig is voor degene die je vraagt. Als je merkt dat de ander wel meer te vertellen heeft, kun je ook later afspreken om meer vragen te beantwoorden. Wie weet is hij of zij wel een relevante partner.

Relevante partners

Uit bovenstaande onderzoeken in de wijk komen een aantal potentieel relevante partners naar voren. Het kan zijn dat er een instantie zit die zich richt op jongeren. Het kan van belang zijn om met hen in contact te komen en te vertellen wat jullie met de Sportcommunity willen. Door elkaar te leren kennen, kun je ook zien of en wat je voor elkaar kunt betekenen. Als je met jongeren in contact komt in je Sportcommunity die ernstige problemen hebben, dan is het handig dat je ook kunt doorverwijzen naar een relevante organisatie in de buurt die je kent. Andersom kan dit ook gebeuren. Ook de directrice van de nabijgelegen basisschool, de wijkagent of beheerder van het wijkgebouw kunnen relevante partners zijn.

Voorbeeldvragen voor enquête

Algemeen

1. Hoelang woont u al in ...
2. Wat zijn positieve punten van deze wijk?
3. Wat zijn punten waaraan gewerkt moet worden in deze wijk?
4. Wat zijn de grootste problemen in de wijk?

Bewoners

1. Wat kunt u zoal vertellen over de inwoners van deze wijk (achtergrond e.d.)
2. Wat houdt de mensen zoals bezig (wat vinden ze van hun leven? Waar denken de mensen over na? Waar wordt veel over gesproken?)
3. Wonen er veel jongeren/kinderen in de wijk?
4. Wat wordt er voor kinderen en jongeren georganiseerd?
5. Wat hebben de kinderen/jongeren nodig?
6. Zouden sportactiviteiten hier aanslaan?
7. Waar zijn jongeren meestal te vinden?
8. Wat zijn organisaties/instanties/mensen in deze wijk die zich inzetten voor de mensen?
(Relevante partners)
9. Zijn de mensen hier religieus of spiritueel (wat voor religies? Wat voor vormen kom je hier zoal tegen)
10. Hoe staan mensen tegenover religie?
11. Zou een christelijk initiatief hier iets kunnen betekenen? Waar zou die/dat zich op moeten richten?
12. Stel dat de plaatselijke kerk iets zou willen betekenen in de wijk, wat zouden ze dan kunnen doen?

Persoonlijk

1. Wat vindt u echt belangrijk in het leven?
2. Wat is je visie op het leven?

Onderstaande lijst kan helpen in het gesprek met relevante partners.

WIE	
Welke organisatie?	
Waarom?	
Wanneer?	
Wat wil ik graag van hen weten?	
Wat wil ik graag delen?	
Welke andere voor ons relevante partners kennen zij en met wie daarvan zouden we ook moeten praten?	
Wat ik meeneem uit gesprek?	
Gemaakte afspraken	
Planning/opvolging	

Weerstand

Weerstand of wantrouwen kan er ook in de wijk zijn tegen een christelijk initiatief als een Sportcommunity. Wees hierop voorbereid. Het is dan belangrijk om in al je communicatie eerlijk te zijn, maar ook duidelijk en strategisch te communiceren. Dat betekent ook dat je eerlijk bent over het feit dat je van je geloof verteld en ruimte geeft om daarover door te spreken.

Ook is het belangrijk dat instanties en vooral ook de ouders ook in contact kunnen komen met de leden van het Sportcommunity team. Daarin moet je benaderbaar zijn. Als mensen ontdekken dat jij betrouwbaar bent en te vertrouwen, dan helpt dat enorm om je kinderen toestemming te geven ergens naar toe te gaan. Ook een veilige sportomgeving helpt mee aan de betrouwbaarheid van de Sportcommunity, zie hiervoor bijlage 6.